

Elva dikter

KAREN MCCARTHY WOOLF
Elva dikter

Översättning till svenska från engelska av Helena Hansson, 2016

Umeå, 2016

VERSOPOLIS

With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

Urval av Erik Jonsson för det europeiska samarbetsprojektet Versopolis.

Detta häfte är ej till försäljning utan distribueras enbart genom Littfest – Umeås internationella litteraturfestival, samt inom projektet Versopolis.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Karen McCarthy Woolf

FORMGIVNING Johan Hammarström

TRYCKNING tryckning.nu | h:ström – Text & Kultur AB, Umeå, 2016.

KAREN MCCARTHY WOOLF

Karen McCarthy Woolfs diktsamling *An Aviary of Small Birds* (Carcenet, 2014), som tillägnats minnet av en son som dog vid födseln, har nominerats till Forward Prize Best First Collection. Titeldikten har översatts till spanska och släpptes med helikopter över det brittiska parlamentshuset, en aktion av det chilenska kollektivet Casagrande. Den brittisk-jamaicanska poeten har samarbetat med konstnärer, regissörer, musiker och koreografer som använt hennes skrivande för installationer och föreställningar i Storbritannien, USA och runt om i Europa. Som redaktör för tre antologier, senast *Ten: The New Wave* (Bloodaxe, 2014) är McCarthy Woolf numera verksam på the National Maritime Museum där hon arbetar med en utställning om migration. De första sju dikterna är hämtade ur samlingen *An Aviary of Small Birds*. ”Hästkastanj IV – en parningsakt” publicerades först i tidskriften *Msllexia*. Återstående dikter skrevs när McCarthy Woolf var Poet in Residence på the National Maritime Museum i Greenwich. Med detta urval presenteras hon för första gången på svenska.

WING

We find you, dear Wing,
in the half-dark
on the way back from the piglets,
your knuckle of raw bone
and streak of claw-white quills
torn from the socket.

A grey goose soars
up high where hot air-balloons drift
and the wind is a shape
to wrap yourself around
solid but unseen, a somersault
inside the womb;

here, folded to a cup of hands,
plump as a wood pigeon
in the long, flat January grass
you are singular and intense
like a girl breathing quietly by a window,
her just-cut hair pressed against the glass.

VINGE

Vi hittar dig, kära Vinge,
i halvmörkret
när vi går hem från smågrisarna,
din nakna benknota
och en radda klovita fjäderpennor
som ryckts loss ur sitt fäste.

En grå gås svingar sig
upp i skyn där varmluftsballonger svävar
och vinden är en form
som man kan linda sig kring
massiv men osynlig, en kullerbytta
i livmodern;

här, kupad till ett kärll av händer,
trind som en ringduva
i det långa, platta januarigräset
är du synnerlig och pockande
som en flicka som andas stilla vid ett fönster,
med det nyklippta håret tryckt mot glaset.

MORBLEU

— rushes and there's no more

a whirl of empty dresses —
in this mudcracked room

palm frond feathers

helicopter

downwards

shallow roots torn
a broken bird

song explodes

on a frequency of earth and lime
too high to hear

— we haven't got —
a heart

beat

— haven't got five minutes
a groan of sea

shushes up on shore

— rushes and there's no —
no *ha ha ha* of music
and radio
the thud of workmen

clatter of hollow poles -- scaffolding

a truck in first gear
footsteps

school

MORBLEU

– störtar och det finns inte längre

en virvel av tomma klänningar –

i detta jordspruckna rum

hovrar

palmladsfjädrar

neråt

avslitna ytliga rötter

en brusten fågel

sång briserar

i jordens och kalkstenens frekvens

högre än det hörbara

– vi har inget –

hjärta som slår

– har inte fem minuter

havets jämmer

hyssjar upp på stranden

– störtar och det finns inget –

inget *ha ha ha* från musik

eller radio

hantverkare som slamrar

ihåliga stolpar som rasslar – ställningsbygge

lastbil på ettans växel

nån som går

en skola

an O of bells clang —

clangs across the river

and then the hush
of marble

eyes unseen eyes unopened

endlessly eyes

klockornas O kling-
klingar över floden
och så marmorns
tystnad
osedda ögon oöppnade ögon
ögon evinnerligen

MORT DIEU

Our son
dear God
is dead
and gone.
His tomb
was red
with blood
and warm
as tears.
He was
born still.
Was this
dear God
your will?

MORT-DIEU

Vår son
o Gud
är död
och väck.
Hans grav
var röd
av blod
och varm
som gråt.
Blev född
som död.
O Gud,
var det
ditt bud?

THE PAPERWORK

I sit up in bed, try to make up my mind.
Will it change anything if I decide
your heart, liver, lungs, kidneys
are returned to the abdominal cavity?
My forefinger traces a path through
*Option 5c: I understand these parts
will not be returned to their original position.*

Your navel has not yet shrivelled,
each toenail is sacred.
Under *Other requests or concerns:*
hands, feet, face, hair — all must be left in tact.
*Brain to be restored to head, skin
stitched neatly and correctly.*

I peer at the page on the doctor's lap.
Yes, they may saw through your breast bone,
but they'll sew your little tummy up
as if you were a rare mediaeval tapestry.
I'll make sure of that. *Eyes not to be touched.*
The doctor bites her lip, writes it in the box.

ALLA PAPPER

Jag sitter i sängen, jag försöker bestämma mig.
Förändrar det något om jag beslutar att
ditt hjärta, din lever, lungorna, njurarna
ska läggas tillbaka i bukhålan?
Mitt pekfinger följer hela raden längs
*Alternativ 5c: Jag förstår att dessa organ
inte kommer att läggas tillbaka på sin ursprungliga plats.*

Din navel har inte skrumpnat än,
varje tånagel är helig.
Under *Andra önskemål eller synpunkter:*
händer, fötter, ansikte, hår – allt måste lämnas intakt.
*Hjärnan ska läggas tillbaka i skallen, huden
sys ihop prydligt och oklanderligt.*

Jag sneglar på papperet i läkarens knä.
Ja, de får lov att såga itu ditt bröstben,
men de ska sy ihop din lilla mage
som om du var en sällsynt medeltida gobeläng.
Det tänker jag se till. *Ögonen får inte röras.*
Läkaren biter sig i läppen, hon skriver det i rutan.

OF ROADKILL AND OTHER CORPSES

After the birth she spends a year and a half taking photographs of dead animals and prizes the most pristine. Her collection includes a mole, its pink, fleshy digits, spread wide like oars; an open-eyed fieldmouse with a blade of grass and a bluebottle on its flank; a hawk in a stream; a fledgling wren; a flattened rabbit in threshed straw, its hind legs splayed like an X in a crossword square; a field littered with disintegrating geese, their ribs and feathers matted to form a hardened, gelatinous web. There is also a radiant mallard surrounded by a constellation of dandelion flowers and clocks and finally, a pony on its back at the side of the road that cuts through Dartmoor. The pony's legs stick up into the air and a cylinder of dung protrudes half way out of its anus. The pony's genitalia are exposed and she can be identified as a mare.

OM ÖVERKÖRDA DJUR OCH ANDRA LIK

Efter förlossningen ägnar hon ett och ett halvt år åt att fotografera döda djur och skattar de mest oskadda högst. Hennes samling innehåller en mullvad, med de skära, köttiga fingrarna utspärrade som åror; en storögd skogsmus med ett grässtrå och en spyfluga bredvid; en falk i en bäck; en flygfärdig gärdsmyg; en tillplattad kanin i tröskad halm, med bakbenen spretande som ett X i en korsordsruta; en åker belamrad med ruttnande gäss, med revbenen och fjädrarna hoptovade till ett stelnat, geléartat nät. Det finns också en gräsandsmeteor omgiven av ett stjärnfall av maskrosblommor och maskrosbollar, och slutligen en ponny på rygg vid vägen som går tvärs över Dartmoor. Ponnyns ben sticker upp i luften och en gödselcylinder sticker halvvägs ut ur dess anus. Ponnyns genitalier är blottade och det kan konstateras att hon är ett sto.

AN AVIARY OF SMALL BIRDS

My love is an aviary
of small birds
and I must learn
to leave the door ajar...

Are you the sparrow
who landed when I sat
at a slate table
sowing lettuces?

Webbs Wonder, Lollo
Rosso, English Cos...
Swift and deft
you flit and peck peck

quick as the light that
constitutes your spirit.
Yes, you were briefer
than Neruda's octobrine.

So much rain that night.
Our room is an ocean
where swallows dive.
The bubble bursts

too soon, too late, too long:
all sorts of microscopia
swim upstream, float in
on summer's storm.

EN VOLJÄR MED SMÅFÅGLAR

Min kärlek är en voljär
med småfåglar
och jag måste komma ihåg
att ställa upp dörren på glänt ...

Är du den där sparven
som landade när jag satt
vid ett stenbord
och sådde sallatsfrön?

Isbergssallat, Lollo
Rosso, Romansallat ...
Raskt och flinkt
flaxar du och pickar pickar

snabbt som ljuset som
är själva din själ.
Jo, du var mer kortlivad
än Nerudas oktobrin.

Så mycket regn den natten.
Vårt rum är ett hav
där svalor dyker.
Bubblan spricker

för tidigt, för sent, för länge:
alla slags mikroskopier
flyter uppströms, driver in
efter sommarens storm.

The tenor of your heart
is true as a tuning fork struck
— and high! My love
is the bird who flies free.

Ditt hjärtas innersta
är lika rent som när man slår an en stämgaffel
– och lika högt! Min kärlek
är fågeln som flyger fritt.

HORSE CHESTNUT IV — A COUPLING

from A Letter From Darwin, C. R to Hooker, J. D
22 May 1860

*P.S. | As Horse-chesnuts have male flowers
when a man comes into his flowering season*

*& hermaphrodite flowers I have wished to examine
with petals soft and tender as breasts, open to bare*

*their pollen,
his seed*

*& this has made me observe
& this has made me*

*a thing which has surprised me. — All the flowers
an entreaty, flowering labiatae*

*now open on my several trees
now open and in profusion*

*are male with rudimentary pistil
are female too, rude and raw*

*with pollen shedding; so that I began to think
how dishevelled I was, how*

*my memory had deceived me
into enamour*

HÄSTKASTANJ IV – EN PARNINGSAKT

ur Ett brev från C.R. Darwin till J.D. Hooker
22 maj 1860

*P.S. | Eftersom hästkastanjen har hanblommor
när en man inträder i sin blomningstid*

*& hermafroditblommor har jag velat undersöka
med kronblad mjuka och späda som bröst, öppnade för att blotta*

*dess pollen,
hans säd*

*& jag har då blivit uppmärksam på
& jag har då blivit*

*något som har förvånat mig. – Alla blommor
en enträgen bön, läppblommiga växter*

*som nu är utslagna på mina åtskilliga träd
som nu är utslagna och i riklig mängd*

*är av hankön med rudimentära pistiller
är också av honkön, råa och nakna*

*med pollenavgång, så det slog mig
hur avsigkommen jag var,*

*att mitt minne hade dårat mig
till bedåring*

& that the pistil was never well developed;
& that the pestle was deep and enveloped

but on opening
as I opened, my eyes like

buds near the end of each little lateral twig
sticky, overt, receptive

of the flower-truss, I find
a cluster &

plenty of hermaphrodite flowers with pistils
in abundance, forever pulsing, pert yet

well developed. So that on all my trees
these trees, my roots, these roots attest

there has been a gigantic crop of quite useless
— & O, how intoxicating the air, as

male flowers, with millions of pollen-grains wasted,
open, as the male, he flowers, swollen and unsated

for there is not a female flower nearly open.—
For there is not a female or a flower so open.

& att pistillen aldrig hade varit välutvecklad;
☞ att mortelstöten var väl undangömd

men när jag öppnar
när jag öppnade, mina ögon som

*knoppar långt ut på alla blomklasens små
klibbiga, blottade, mottagliga för*

sidokvistar, finner jag
en anhopning ☞

*gott om hermafroditblommor där pistillerna är
i överflöd, ständigt pulserande, pigga men också*

*välutvecklade. Det har således på alla mina träd
dessa träd, vilket mina rötter, dessa rötter bekräftar*

*funnits en enorm mängd helt bortkastade
– ☞ Å, denna berusande luft, då*

*hanblommor, med miljontals förspillda pollenkorn,
slår ut, när hanen, han blommar, styv och otillfredsställd*

*för inte en enda honblomma är på långa vägar öppen. –
För det finns inte en enda hona eller blomma som är så öppen.*

KINGFISHER

The truth is I've a long history of dead birds
and there's been no cadavers since
those first months mourning my baby son, so

when I find her, at the top of some steps
on a ledge leading to a beach, full of tourists
sheltering from the heat under striped *ombrelloni*,

I do what I always do and lean in to take a picture.
I have no idea this fallen star is Halcyon,
immortal daughter of Aeolus, keeper of the winds

and namesake of the Islands shimmering
on the horizon — A turquoise streak
over mottled green suggests a juvenile. I wonder

why she's here, on a beach, rather than by the river.
Empty eye sockets contradict an immaculate plumage:
she's out of place. At least that's what I think.

In truth this is Halcyon's homeland, her story ends
and begins on this iridescent strip
of waves that become her widow's pyre and grave.

The Gods are kinder than expected and resurrect
Ceyx and his grief-struck wife,
turn them into birds (kingfishers to be exact)

KUNGSFISKAREN

Faktum är att jag har haft massor av döda fåglar i mitt liv
och det har inte förekommit några kadaver efter
den där första tiden när jag sörjde min lille son, så

när jag hittar henne, längst upp i en trappa
på en avsats ner mot en strand full av turister
som söker skydd från hettan under randiga *ombrelloni*,

gör jag som jag brukar göra, lutar mig fram och tar ett foto.
Jag anar inte att denna fallna stjärna är Halkyone,
odödlig dotter till Aiolos, vindarnas väktare

som är namne med öarna som glimmar
vid horisonten – Ett turkost streck
över det vattrade gröna tyder på en ungfågel. Jag undrar

varför hon är här, på en strand, och inte vid floden.
Tomma ögonhålor sticker av mot en perfekt fjäderdräkt:
hon har hamnat fel. Åtminstone tror jag det.

Men detta är faktiskt Halkyones hemtrakt, hennes saga slutar
och börjar på denna regnbågsskimrande
vågremsa som blir hennes änkebål och grav.

Gudarna är snällare än väntat och återuppväcker
Keÿx och hans bedrövade hustru,
förvandlar dem till fåglar (kungsfiskare närmare bestämt)

but as is the way with these things, there's a catch.
Halcyon must lay her eggs in winter
and when she returns to nest at the water's edge

the chicks are always swept offshore.
Naturally, her sorrow is immense
and she wails and begs until the Gods allow Aeolus

to hold the winds at bay over the winter solstice,
so the storms are calmed and the fledglings prevail.
Now, even in summer, the crowded boats capsize

and there are no patriarchs with open arms
who protect the young and control weather.
There are no Halcyon Days; the sea itself is dying.

men som vanligt i de här fallen finns det en hake.
Halkyone måste lägga sina ägg på vintern
och varje gång hon ruvar vid vattenbrynet

spolas fågelungarna ut till havs.
Givetvis är hennes sorg enorm
och hon klagar och ber ända tills gudarna låter Aiolos

hålla vindarna i styr under vintersolståndet,
så att stormarna stillas och de flygga ungarna får andrum.
Numer kantrar de överfulla båtarna även på sommaren

och det finns inga patriarker med öppna armar
som skyddar de små och styr över vädret.
Det finns inga halkyoniska dagar; havet är döende.

TO DOVER FROM CALAIS

After midnight we drive through Sangatte
on the outskirts, where teenagers rush to the tunnel

In the big-cat gleam of our headlamps
the boys pause for a heartbeat — disappear in a flash

If you're not really a Syrian
is it safer in the Congo, or Afghanistan?

While we all fiddle with our smartphones
sniffer dogs inhale the articulated lorry

Two ferrymen tell me how they feel
okay because they pull up the bridge and sail away

It's only a joke if it's funny
so I don't laugh at 'they weren't exactly *invited*.'

Tell me, if Great Britain is so full
why is this middle-of-the-night-crossing so empty?

TILL DOVER FRÅN CALAIS

Om natten kör vi genom Sangatte
längs utkanterna, där pojkar rusar mot tunneln

I helljusets tigerögonsken
stelnar de till – men är borta på ett ögonblick

Om man nu inte är syrier
är det tryggast i Kongo eller Afghanistan?

Vi fingrar på våra mobiler
medan sökhundar andas in en långtradare

Det är lugnt säger två färjkarlar
till mig för de drar upp landgången och lägger ut

Skämt är bara kul om nån skrattar
och det gör jag inte åt ”ingen *bjöd* ju hit dem”

Men hörni, om England är så fullt
varför är denna nattliga gränspassage så tom?

VOYAGE

of the Damned
is a film from the 1970s
starring Faye Dunaway with her cat's eyes
and cheekbones

Irpinia
is the name of the ship
the producers chartered
to use as the set

Many Rivers to Cross
was your favourite song
as requested we played it
at your funeral

Irpinia
is the name of the ship
you board at Kingston Harbour
where you had 'a good job'
as a custom's official

Voyage of the Damned
is a film set on a ship in 1939
when nearly a thousand Jewish refugees
fled Germany for Cuba

RESA

De fördömdas resa
är en film från sjuttioalet
där Faye Dunaway med sina kattögon och kindknotor
har huvudrollen

Irpinia
heter fartyget
som producenterna hyrde
för inspelningen

Many Rivers to Cross
var din favoritlåt
på begäran spelade vi den
på din begravning

Irpinia
heter fartyget
du kliver på i Kingstons hamn
där du hade ”ett bra jobb”
som tulltjänsteman

De fördömdas resa
utspelar sig på ett skepp 1939
då uppemot tusen judiska flyktingar
flydde från Tyskland till Kuba

Irpinia

is a region south of Naples
full of mountains and many rivers
its name means wolf
in the language of the ancient tribes

Voyage of the Damned

is a true story
where the wolf wears a uniform
and spits out bones and teeth

Dunns River

is a brand of ackee
a fruit that's poisonous if picked unripe
it only comes here tinned

On the Irpinia

you organise a committee
of West Indian chefs
to cook for those who find the food too 'fresh'
a term that doesn't mean the same thing
as it does in English

Rivers of . . .

is misquoted
and comes from the legend of Aeneas
who said he saw the Tiber
course through his city of wolves
foaming with much blood

Irpinia

is close to the hot mouth of Vesuvius
a verdant passage
from the Tyrrhennian to Adriatic

Irpinia

är en region söder om Neapel
full av berg och en massa floder
namnet betyder varg
på de forntida stammarnas språk

De fördömdas resa

är en sann historia
där vargen är klädd i uniform
och spottar ut ben och tänder

Dunns River

är en sorts inlagd aki
en frukt som är giftig om den plockas omogen
här finns den bara på burk

På Irpinia

sätter du ihop en grupp
med västindiska kockar
som lagar mat åt dem som tycker den är för "färsk"
ett uttryck som inte betyder samma sak
som det gör på engelska

Floder av ...

är ett felaktigt citat
hämtat från legenden om Aeneas
som sa att han såg blod
som skummar på Tibern
där den flöt genom vargarnas stad

Irpinia

ligger nära Vesuvius heta mynning
en grönskande korridor
från Tyrrenska till Adriatiska havet

Voyage of the Damned
was trans-Atlantic
the liner set sail for the Caribbean
full of hope
and families looking for a way in

Cassava River
runs inbetween Above Rocks
and Glengoffe
the village from which your mother Katharine Weir
migrated to the capital

On the Irpinia
people are crowded into dorms
like cattle stalls
in the middle of the ocean

Voyage of the Damned
is a tale of propaganda and dodgy visas
The Nazis knew
Cuba never planned to take the refugees
even as a stepping stone

Irpinia's
passenger log
has your date of birth wrong
it's hardly a luxury liner
the Grimaldi brothers snapped the fleet up cheap
seeing promise in the migrant market

Golden River
froths downstream
from Mizpah, Zion Hill and Sooky Gal
in your childhood parish

De fördömdas resa
gick över Atlanten
skeppet avseglade mot Karibien
fullt av hopp
och familjer som ville ta sig in

Cassava River
rinner mittemellan Above Rocks
och Glengoffe
byn varifrån din mor Katharine Weir
utvandrade till huvudstaden

På Irpinia
packas människor in i sovsalar
som kreatursbås
mitt ute på havet

De fördömdas resa
är en berättelse om propaganda och visumfiffel
Nazisterna visste
att Kuba aldrig tänkte ta emot flyktingarna
ens som mellanstation

I Irpinias
passagerarlista
är ditt födelsedatum fel
det är knappast någon lyxkryssare
bröderna Grimaldi köpte upp alla fartygen billigt
för att de såg möjligheter i migrantmarknaden

Golden River
löddrar nedströms
från Mizpah, Zion Hill och Sooky Gal
i din barndomssocken

Irpinia's
earthquake of the 1980s
left three hundred thousand homeless

Voyage of the Damned
was doomed
SS St Louis sailed back to Europe
where countries quibbled over quotas
only a third aboard
made it through the War alive

The Irpinia
docks at Southampton
you're here
to join your sons and wife
a nurse called Cutie, in a fledgling NHS
hungry for a beginning

I Irpinia

blev trehundrausen hemlösa
efter jordbävningen på åttiotalet

De fördömdas resa

var dödsdömd
SS St Louis seglade hem till Europa
där länderna käbblade om kvoter
bara var tredje ombord
kom levande ur kriget

Irpinia

lägger till i Southampton
du ska återförenas
med dina söner och din fru Cutie
sjuksyster i en nykläckt offentlig sjukvård
du längtar efter att något ska börja

